

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf. III. 20.361/2009/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Virágh Attila ügyvéd (4024 Debrecen, Petőfi tér 19. I/3. szám) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Vass & Vass Ügyvédi Iroda (4025 Debrecen, Tóth Árpád u. 4. szám, ügyintéző: Dr. Vass Ildikó ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) I. r., és a II.rendű alperes neve (alperes címe) II. r. alperes ellen élettársi közös vagyon megosztása iránt indított perében a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2009. április 17. napján kelt, 14. P. 20.110/2008/40. számú ítélete ellen az I. r. alperes részéről 42. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

közbenső ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. alperesnek 12 500 (Tizenkettőezer-ötszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen a közbenső ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes és az I. r. alperes 1971-ben kötöttek házasságot, melyből 1977. november 27. napján ..., 1983. november 27. napján ... utónevű gyermekeik születtek. A peres felek ... utónevű gyermeke 1990. július 25. napján elhalálozott.

A házassági életközösség megszakadásakor a felek utolsó közös lakása a ..., ... szám alatt lévő, a felek közös tulajdonában álló lakásingatlanban volt, melyet az I. r. alperes szüleinek hasznélvezeti joga terhelt.

A felek 1989. szeptember 5. napján házassági vagyonközösség megszüntetési szerződést kötöttek, melyben rögzítették, hogy a lakásingatlan a felperes tulajdonába kerül 1 400 000 Ft értékben, míg az I. r. alperes használatában marad és kizárólagos tulajdonába kerül a

...-i ... hrsz-ú, 681 m² nagyságú ingatlan a rajta álló félkész felülepítménnyel, 1 000 000 Ft értékben.

Az I. r. alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy a lakásingatlanból 1989. szeptember 30. napjáig gyermekeivel együtt kiköltözik.

A felek házassági életközössége 1989. szeptemberében megszakadt.

Az I. r. alperes ezt követően is a lakásban maradt, azt ténylegesen megosztottan használták a felperessel.

A peres felek a házassági életközösség megszakadását megelőzően építkezni kezdtek a ..., ... szám alatti ingatlanon.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az életközösség megszakadását követően az I. r. alperes munkáltatói hitel és szociálpolitikai kedvezmény igénybevételével folytatta az építkezést.

A peres felek a gyermekük halálát követően, 1991. október közepén helyreállították az életközösséget, mely kapcsolatból 1992. március 22. napján ... utónevű gyermekük született.

1996. szeptemberében költöztek be az időközben felépült házas ingatlanba.

Élettársi kapcsolatuk 2004. augusztus 20. napján megszakadt, amikor is az I. r. alperes gyermekeivel együtt elhagyta az utolsó közös lakást.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság a ...-i ... hrsz. alatt felvett, a valóságban ..., ... szám alatti ingatlant adja az 1/1 arányú tulajdonába, és kötelezze az I. r. alperest perköltség megfizetésére.

A keresetét arra alapította, hogy házasságuk felbontását követően 2004. augusztus 20. napjáig élettársként éltek együtt. A szerzési arányt 80 % - 20 %-ban határozta meg, mely alapján álláspontja szerint az ingatlan 4/5-öd tulajdoni hányada őt, míg 1/5-öd tulajdoni hányada az I. r. alperest illeti meg.

Előadta, hogy az I. r. alperes az életközösség megszakadásakor az elszámolás alapján őt megillető értéket képviselő ingóságokat magához vette, így értékkülönbözet fizetése nélkül tulajdoni igénye az ingatlan vonatkozásában 1/1 arányban megállapítható.

A II. r. alperest a fentiek túrésére kérte kötelezni.

Az I. r. alperes álláspontja az volt, hogy a felperessel 1991. október közepétől 2004. augusztus 20. napjáig éltek élettársi kapcsolatban. Egyebekben vitatta a felperes tulajdoni igényét és a kereseti kérelem összecszerúságát.

Az elsőfokú bíróság a peres feleket személyesen meghallgatta, az általuk, az életközösség ténye és időtartama vonatkozásában bejelentett tanúkat kihallgatta, majd a 40. sorszámú közbenső ítéletével megállapította, hogy a felperes és az I. r. alperes között 1991. október 15. napjától 2004. augusztus 20. napjáig élettársi kapcsolat állt fent.

Döntését azzal indokolta, hogy a felperes és az I. r. alperes között a rendelkező részben írt időszakra nézve az élettársi kapcsolat fogalmi elemei megvalósultak.

A peres felek nem vitatták, hogy a házassági életközösség megszakadását követően egy lakásban laktak, közös háztartást vezettek, közöttük gazdasági közösség állt fent, azonban eltérő nyilatkozatot tettek az élettársi kapcsolat kezdő időpontjára nézve.

Míg az I. r. alperes előadása következetes volt, addig a felperes beadványaiban és személyes nyilatkozataiban 1989. szeptemberben, októberében, 1989. elejében, illetve 1990. év elejében jelölte meg az élettársi kapcsolat kezdő időpontját.

Az elsőfokú bíróság számba vette a meghallgatott tanúk releváns tényekre tett nyilatkozatát, melyek közül külön kiemelte a peres felek tanú 1. utónevű gyermeke vallomását, aki előadta, hogy a válást követően a felek teljesen elkülönültek, igazából nem is beszéltek, egy hűtőszekrény volt, ahová az I. r. alperes megvette, ami nekik kellett, de a felperes is ott tárolta az élelmiszert, amiből a gyermekek nem ettek.

Előadta, hogy külön volt a felek között a mosás és a főzés is, amíg a felek külön voltak, ugyanis a felperes magára főzött.

Előadta azt is, hogy miután a szüleik elváltak, csak anyai ágról tartottak a rokonokkal kapcsolatot, oda ilyenkor hárman mentek. A felperes rokonait 1-2 évig nem keresték, de a szülők kibékülése után a kapcsolatot helyreállították.

Az építkezéssel összefüggésben úgy nyilatkozott, hogy a válást követően az I. r. alperes egyedül építkezett, szülei a kapcsolatot akkortól rendezték, amikor 1991. évben közölték vele, hogy testvére fog születni.

Az elsőfokú bíróság kiemelte tanú 2. tanúvallomását is, aki beszámolt - többek között - arról is, hogy 1989. szeptemberében iskolakezdés környékén váltak el felek, és a tanú volt az, aki felvetette, hogy mi lesz a megkezdett építkezés sorsa, mire a felperes beszámolt arról, hogy egyedül is folytatja az építkezést, vesz fel hitelt és a szülei is támogatják az építkezésben.

Hasonló tartalmú nyilatkozatot tett a közvetlen szomszéd, tanú 3. is, aki az I. r. alperes előadásából értesült arról, hogy állt az építkezés.

Bár a felperes az eljárás során hangsúlyozta, hogy az élettársi kapcsolat kezdő időpontja szorosan összefügg a ... szám alatti ház építésének a kezdetével, mert eltérően a vagyonközösség megszüntetési szerződéstől a telken az építkezést 1989. őszén kezdték meg és nem az év tavaszán, melyet a használatbavételi engedély is igazol, azonban az elsőfokú bíróságnak az volt az álláspontja, hogy az I. r. alperes előadását támasztja alá az a tény, hogy munkáltatói hitelt és szociálpolitikai kedvezményt igényelt, továbbá, hogy adóstársként az I. r. alperes szülei vannak feltüntetve a hitelszerződésben, míg készfizető kezesként Dr. Sz.L. ügyvéd, nem pedig a felperes szerepel.

Az elsőfokú bíróság nem értékelte tanú 4. tanúvallomását, mivel a tanú csak utólag szerzett tudomást a válásról, és előadta, hogy a felperes felkérte a tanúzásra, tájékoztatta a ... utónevű gyermek elhalálozásának konkrét időpontjáról, az építkezés kezdetének idejéről.

Az elsőfokú bíróság tanú 5. tanúvallomását is aggályosnak tekintette, aki a felperes elmondásából tudott az élettársi kapcsolat kezdetéről (a válásra rá egy hónappal), és aki a felek kapcsolatáról kevés információval rendelkezett, azonban részletesen nyilatkozott az építkezés kezdetéről, annak menetéről.

Az I. r. alperes által csatolt fuvarlevelekkel összefüggésben kifejtette, hogy azok tartalma a gazdasági kapcsolatot nem bizonyítják, mivel a fuvarlevelek I. r. alperes által történő kitöltéséből nem lehet következtetni az élettársi kapcsolat fennállására, mivel a felek egy lakásban laktak.

Hangsúlyozta az elsőfokú bíróság azt is, hogy a házassági vagyonközösséget megszüntető szerződést a felperes nem támadta meg, érvénytelenségére nem hivatkozott, a bíróságnak

ezért nem volt feladata, hogy értékelje a tanúk ... utcai ingatlan építésével kapcsolatos tanúvallomását.

Rögzítette azt is, hogy az élettársi közös vagyon körének és értékének, valamint az élettársi közös vagyon megszerzéséhez történő hozzájárulási aránynak a megállapításához még további bizonyítás szükséges, ezért a jogalap kérdésében a Pp. 213. § (3) bekezdése alapján közbenső ítélettel határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes fellebbezett, melyben a közbenső ítélet részbeni megváltoztatását, az élettársi kapcsolat kezdő időpontjának 1989. október 1. napjában történő megállapítását kérte.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság iratellenesen állapította meg azt, hogy az I. r. alperes a munkáltatói hitelből és a szociálpolitikai kedvezményből folytatta a ... utcai ingatlan építkezését.

Állította, hogy bár 20 év távlatából pontos időpontokra nem emlékszik, de az egyértelműen megállapítható, hogy az építkezés kezdetének időpontjától, 1989. október 1. napjától az élettársi kapcsolatnak már fent kellett állnia, mivel ellentétben a vagyonszösséget megszüntető szerződés és az elsőfokú ítélet megállapításával, az ő szervezésében, rokonainak és baráti körének a felkérésében és általa fizetetten történt az építkezés, az I. r. alperes pedig ennivalót, élelmet vitt az építkezés résztvevőinek.

Előadta azt is, hogy több tanú kitért vallomásában arra, hogy az 1989. szeptember végétől - októberétől-decemberig - tartó építkezés tartama alatt több alkalommal is látták a feleket együtt az építkezésen, illetve több tanú hivatkozott arra, hogy fogalmuk sem volt arról, hogy a felek között a házasság véget ért, mert ennek semmilyen jelét nem adták. Kiemelte e körben tanú 4., tanú 6. és tanú 1. tanúvallomását.

Álláspontja szerint a kapcsolat tényét támasztja alá az is, hogy nagyfokú bizalmat élvezett az I. r. alperes, ezért nem kérte a tulajdoni viszonyok rendezését.

A házasság felbontásakor nem olvasta el a vagyonszösséget megszüntető okiratot, megbízott a feleségében, és nyilvánvaló, hogy nem mondott volna le egy haszonélvezettel terhelt lakás tulajdonjogának fejében egy félkész ingatlanról.

Az élettársi kapcsolatos kezdő időpontját támasztja alá álláspontja szerint az a tény is, hogy az I. r. alperes nem hagyta el a ... utcai lakást, illetve igazolják azt az általa becsatolt fuvarlevelek.

Az I. r. alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Arra hivatkozott, hogy nemcsak a nagykorú gyermekük, de érdektelen tanúk vallomása is alátámasztotta, hogy a házasság felbontása után nem éltek együtt, majd csak akkor állították helyre a kapcsolatukat, amikor ... nevű gyermekük megfogant.

Állította azt is, hogy érdektelen tanúk saját életük eseményeihez kötötték a történeteket, míg a felperesi tanúk vallomása életszerűtlen volt.

Az ítéltábla a felperes fellebbezését a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. tv. (Pp.) 256/A. § (1) bekezdésének f.) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a peres felek részben egymással ellentétes előadásának, a kihallgatott tanúk vallomásának az egymással való egybevetése, azok okszerű, logikai ellentmondásoktól mentes, és a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében foglalt elveknek megfelelően történt értékelése alapján állapította meg azt, hogy a felperes és az I. r. alperes között 1991. október 15. napjától 2004. augusztus 20. napjáig élettársi kapcsolat állt fent.

Az elsőfokú bíróság helyes jogi okfejtéssel mutatott ár az élettársi kapcsolat fogalmi elemeinek egyidejű fennállására a rendelkező részben írt időtartam tekintetében.

A felperes fellebbezésében lényegében megismételte az elsőfokú eljárás során előadott hivatkozását, új, az elsőfokú által nem értékelt előadást, tényállást nem tett.

Fellebbezésében az elsőfokú bíróságtól eltérő módon vette számba a tanúvallomásokat, azonban a bizonyítékokat - azok egymással való egybevetésének hiányában - egyoldalúan értékelte.

Bár az elsőfokú közbenső ítélet indokolása kiegészítésre nem szorul, az ítéletábra a felperes fellebbezésében felhozott érveléssel szemben az alábbiakra utal.

A polgári perrendtartás szerint a peres feleket állítási és bizonyítási kötelezettség terheli. A felperes, a perbeli kereseti igény érvényesítője már a keresetlevélben meg kell, hogy jelölje azokat a tényeket és bizonyítékokat, amelyek az általa érvényesíteni kívánt jog alapjául szolgálnak. A per során a felek igazmondásra is kötelezettek, és nem hallgathatnak el az ügyre vonatkozóan olyan tény, amely a per eldöntése szempontjából jelentős, mivel a Pp. 8. § (3) bekezdése pénzbírsággal szankcionálja a felet, ha jobb tudomása vagy nagyfokú gondatlansága esetén ilyen magatartást tanúsít.

A Pp. 164. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítani, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el.

A perbeli esetben a felperes élettársi közös vagyon megosztása iránti igényt terjesztett elő, ezért a kereset jogalapja tekintetében őt terhelte annak bizonyítása, hogy a házasság felbontását követően élettársként együtt éltek az I. r. alperessel, és hogy az élettársi kapcsolat fogalmi elemeinek törvényi feltételei együttesen metől-meddig valósultak meg.

Az I. r. alperes nem vitatta az élettársi kapcsolat tényét és annak megszűnésének időpontját, ezért bizonyításra csak a kapcsolat kezdő időpontja szorult.

A felperest terhelte tehát annak bizonyítása, hogy az élettársi kapcsolat már 1989. októberétől fennállt.

Kétségtelen tény, hogy merültek fel adatok arra vonatkozóan, hogy a peres felek már az elsőfokú bíróság által megállapított időpontot megelőzően is együtt éltek, a bizonyítatlanság következményei azonban a felperest terhelték.

A Pp. 206. § (1) bekezdése előírja, hogy a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el.

Az elsőfokú bíróság eljárása során a feleket személyesen meghallgatta, a felek által felajánlott bizonyítást foganatosította, döntése indokolásában pedig részletesen kifejtette a bizonyítékok mérlegelése körében irányadónak vett körülményeket.

Az ítélet tábla osztotta az elsőfokú bíróságnak a bizonyítékok mérlegelésével megállapított, a bizonyítási teherrel összhangban álló álláspontját, amely nem adott lehetőséget arra, hogy a felperes fellebbezésében megjelölt korábbi időponttól megállapításra kerüljön az élettársi kapcsolat kezdő időpontja.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése körében helytállóan tulajdonított jelentőséget a felperes eltérő tényállításainak, és gondosan értékelte a tanúk érdekeltségét, továbbá a tanúvallomásokban tett releváns tényállításokat.

Megjegyzzi az ítélet tábla, hogy a felperes nem tudott okszerű magyarázatot adni arra a körülményre, hogy élettársi kapcsolatuk fennállása esetén mi indokolta volna, hogy az I. r. alperes hitelfelvételekor szülei és munkáltatója vállaljanak adósi, illetve kezési felelősséget. Kiemeli az ítélet tábla azt is, hogy az élettársi kapcsolat fennállásának megállapításához elengedhetetlen a törvényi feltételeknek az együttes fennállása, ezért önmagában az a tény, hogy a felperes esetleg közvetve, vagy közvetlenül részt vett a ... utcai ingatlan építésében, még nem igazolja a gazdasági közösség fennállását, amelyhez nélkülözhetetlen a felek közös cél érdekében való együttműködése, a közös életvitel, és a jövedelmeik közös célra történő felhasználása is.

Mindezekre figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdésének rendelkezése szerint - helytálló indokai alapján - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért az ítélet tábla a Pp. 78. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint kötelezte az I. r. alperes másodfokú eljárásban felmerült költségének a megfizetésére, melynek összegét mérlegeléssel a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5)-(6) bekezdése alapján állapította meg, figyelemmel arra a tényre is, hogy a fellebbezés elbírálására tárgyaláson kívül került sor. Az ítélet tábla az így megállapított ügyvédi munkadíjra a rendelet 4/A. § (1) bekezdése alapján felszámította az ügyvédi tevékenység ellenértékét terhelő általános forgalmi adó összegét is.

Debrecen, 2009. november hó 27. napján

Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk a tanács elnöke/előadó bíró, Dr. Madarász Anna sk bíró,
Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó